

GIPUZKOA

ETA EUROPAR BATASUNA

159. INFORMAZIO BULETINA

> 2020ko urria

GIPUZKOA

NABARMENDU BEHARREKOA

> Aldundiak 31 proiekturen lehen zerrenda bat proposatu zuen 7 talde handitan, EBren Next Generation talka-planerako (1.020 milioi euro).

Gipuzkoak Europak ezarritako ildoekin "guztiz bat datozen" proiektuak proposatu ditu. Foru Aldundiak begi onez ikusten du Euskadi mailan bulego teknikoa sortzea, eta herri ikuspegiarekin jarduteko unea dela azpimarratu du. Foru Aldundia buru-belarri ari da lanean COVID-19ren ondorengo berreraikuntzako funts europarrentzako proiektu lehiakorak aurkezteko. "Europak pandemia osteko etorkizuna berdea eta digitala izango dela ezarri du, eta Gipuzkoak, gaur egun, irizpide horiekin guztiz bat datozen ekimenak ditu mahai gainean. Proposamen sendoak ditugu, hasieratik gure etorkizuna eraikitzea bideratuak", azaldu du Eider Mendoza bozeramaileak. Europako funtsek "milioi asko mobilizatuko" dituztela gogorarazi du, eta, horren aurrean, baliabide horiek guztiak bereganatzeko eta behar bezala kudeatzeko gaitasuna izango dira erronka nagusiak. "Argi dago Gipuzkoan, Diputazio gisa ez ezik, lurralde gisa ere gaitasuna dugula proposatutako proiektuak gauzatzeko eta jasotzen ditugun baliabideak behar bezala kudeatzeko".

Mendozak gogorarazi duenez, Gipuzkoako Foru Aldundia 2016an hasi zen lanean lurraldearentzako agenda politiko berri batekin eta, orduetik, "Europak orain guztiei inposatuko dien norabidean ari gara lanean". Gaur-gaurkoz, Aldundiak 1.020 milioi euroko inbertsioa ekarriko luketen 31 proiektu ditu esku artean, baina zerrenda behin-behinekoa dela argi utzi nahi izan du bozeramaileak. "Egunero egiten ditugu bilerak lurraldeko eragile nagusiekin, proiektu berriak identifikatuz, identifikatutakoak indartuz, eragile berriak erakarriz eta proposamenak bilduz", esan du. Azaldu duenez, behin-behineko zerrenda hori irailean bidali zioten Gobernuari. Erakunde-maila horretan, eta erakunde horrek eta Euskal Autonomia Erkidegoko hiru aldundiek adostu zuten bezala, idazkaritza tekniko bat eratuko da, Europako funtsetara autonomia-erkidegoan aurkeztutako proiektuak aztertu eta ebaluatzeko. Mendozak positibotzat jo du elementu horren eraketa, eta "herri ikuspegiarekin" jarduteko unea dela esan du, elkarlanean eta erakundeen arteko lankidetzaren bidez euskal gizartearen onura bilatuz. "Hau da, askotan esaten dugun bezala, eta defendatzen dugun gobernantza ereduari jarraituz, elkarlana funtsezkoa da hemen ere: egoera historiko baten aurrean gaude, asmatzen badugu Gipuzkoa eta Euskadi krisitik oso ondo kokatuta atera ditzakegu, eta horregatik da herri gisa jarduteko garaia", azpimarratu du.

Orain arte jasotako 31 proiektuak zazpi talde handitan bana daitezke. Lehenengo taldea proiektu estrategikoek eta erreferentziazko zentroek osatzen dute, gehienak Etorkizuna Eraikiz programaren esparruan jaiotakoak. "Funtsezko piezak dira Gipuzkoaren etorkizuna eraikitze ahaleginean", gogorarazi du Mendozak.

Lehen taldean daude, esaterako, Elkar-EKIN LANEAN, enpleguaren bitartez gizarteratzea helburu duen proiektua; MUBIL, Gipuzkoako Elektromugikortasun Zentroa; Adinberri, zahartze osasuntsua bultzatzeko estrategia; Naturklima, klima aldaketa jorratzen duena; ZIUR, Gipuzkoako zibersegurtasun industrialeko zentroa; Koldo Mitxelena; LABe, gastronomia digitaleko laborategia; 2deo, euskarazko ikus-entzunezkoen sorkuntza sustatzeko zentroa; eta Badalab, euskara arloko ekimena.

Bigarren multzoa Gipuzkoa Digitala deritzona da. "Europak pandemia osteko mundurako ezarri duen irizpidetako bat da "digitalarena" eta, horri jarraiki, gure gizartea, enpresak eta erakundeak digitalizatzen jarraitzeko proiektuak jasotzen ditugu hemen. Aukera bikaina da arlo honetan sekulako aurrerapausoa emateko", nabarmendu du Mendozak. Hemen kokatzen dira, esaterako, banda ultra azkarra Gipuzkoako baserri guztietara hedatzeko proiektua, 4.0 administrazioan sakontzea edota adimen artifiziala eta teknologia sistemen ezarpenarenak.

Hirugarren taldea mugikortasun jasangarri eta adimentsuarena da, "gure errepide sareko azpiegitura eta zerbitzu kritikoetan hobekuntzak egiteko proiektuak jasotzen direlarik hemen". Errepideen hobekuntza ingurumenaren ikuspegitik eta bidegorri sarea hedatzen jarraitzea lirateke hemen jasotako proiektuetako batzuk.

Laugarren multzoa lehiakortasuna eta lurralde kohesioa hobetzeko azpiegitura da. "Gure errepide sarea hobetzean datza kapitulu hau, honela eskualdeak, udalerriak, industriaguneak... hobeto lotzeko", esan du Mendozak. Hemen jasotzen diren proiektuen artean daude N-1 eta A-15ren lotunea Andoainen, 27 poligonorako sarbideak hobetzea edota Azkoitia-Urretxu errepidea hobetzeko egitasmoa.

Bosgarren esparrua gizarte politiken arloan kokatzen da eta, Adinberri estrategiaren aterkipean, egoitza eredu berrirako bidea egitea helburu duten proiektuak daude, "egoiliarak etxean bezala egoteko estrategia horretan sakonduz".

Seigarren alorra ingurumen jasangarritasunarena da eta, kasu honetan, Naturklima strategiaren testuinguruan, ingurumena babestu, energia aurreztu eta Gipuzkoa berde eta jasangarriagoa eraikitzeke ekimenak aurreikusten dira.

Azkenik, zazpigarren lerroa Pasaialdearen biziberritzearena da. "Eskualde hau berreskuratzea gure lehen tasun nagusien artean dago, eta horrela dator jasota Europara bideratu nahi dugun proposamenean ere", esan du bozeramaileak. Adinberri (Trintxerpen izango du egoitza nagusia), Albaola eta Ospitalilloko eremua berreskuratzea esku hartzeak bezalako proiektuak jasotzen ditu Aldundiak multzo honetan.

(informazio +)

> **Gipuzkoako Ahalduen Nagusiak Etorkizuna Eraikiz-en proiektu estrategikoak defendatu ditu urrian, Europako funtsei begira**

Markel Olano Gipuzkoako ahalduen nagusiaren hitzetan, Foru Aldundia bultzatzen ari den proiektu estrategikoak "ezinbestekoak" dira lurraldeak krisia gainditzeko eta etorkizuna eraikitzeko. "Une honetan, COVID-19ren pandemiaren testuinguruan, gure lehentasun nagusiak dira, alde batetik, gizarte-politikak eta gizarte-kohesioa indartzea eta, bestetik, jarduera ekonomikoa babestea. Bi helburu horiek lortzeko, funtsezkoa da etorkizuneko apustuak egiten jarraitzea", adierazi du, Etorkizuna Eraikiz-en martxan jarri diren proiektu estrategikoei erreferentzia eginez, hala nola MUBIL, Naturklima eta Adinberri. Une honetan, diru-bilketaren aurreikuspen berriak baieztatu eta zorpetzeko gaitasuna ezagutu ostean, Gipuzkoako Foru Aldundiak bere proiektu estrategikoak bultzatzen jarraituko duela berretsi du ahalduen nagusiak.

Urrian jakinarazi da Next Generation EU Europako funtsak jasotzeko aurkeztutako proiektu nagusiek zenbateko hauek izango dituztela gutxi gorabehera, horietako bakoitzaren aurkezpenean planteatutakoa edo eskatutakoa kontuan hartuta. Elkar Ekin Lanean, enpleguari dagokionez, 60 milioi inguru; Elektromugikortasunezkoa den Mubil, 77 milioi; Natur Klima, 65 milioi euro; eta lehen sektoreko arrakala digitalaren aurkako proiektu bat, 26 milioi; besteak beste.

Olanok urrian hedabideen aurrean adierazi zuenez, "Gipuzkoak EBaren esparruan lider diren proiektuak baditu, eta ez da atzean geratuko berriro martxan jartzerakoan". "Gure enpresa-, teknologia-, ikerketa-, unibertsitate- eta lanbide-heziketako ekosistemaren moldagarritasunak sozioekonomikoki oso aurreratuta dagoen eta Europako funtsei eskatzen zaizkien estrategiei heltzeko oso prestatuta dagoen lurraldea bihurtzen gaitu; Europak krisi berde, digital eta sozialetik irteteko aukera ezartzen du, eta hiru alderdietan gaitasun handia dugu". "Beharrezkoa bada, EBekin zuzenean hitz egingo dugu, proiektu horietako bi edo hiru baino gehiago Europan lider izateko bokazioa dutelako. Mubilek Europako hegoaldeko erreferentzietako bat izan nahi du".

Mondragon Taldea ere nabarmendu du, izan ere adimen artifizialari buruzko proiektu bat aurkeztu baitu Next Generationen aurrean.

Gipuzkoako beste proiektu bat, urrian ondo kokatutzat jo dena, Donostiako autobus elektrikoa da; baita AHTk Donostian duen sarrera edo Lezoko plataforma logistikoa ere.

(informazio +)

> Ahaldun nagusiak nabarmendu zuen Gipuzkoa lehen aldiz baloratu dela Genero Berdintasunaren Indizean, Europako puntako herrialdeetatik oso gertu; Genero Berdintasunaren Europako Institutuarekiko lankidetza ere aipatu zuen

Zehaztu duenez, Genero Berdintasunaren Indizea 2020an argitaratu zen lehen aldiz, Gipuzkoarako neurketa propioekin, eta Gipuzkoa 72,5 puntutan kokatu da, guztizko berdintasunari dagokion balioa 100 izanik. Zifra horrek gure lurraldea Europako batez bestekoaren gainetik jartzen du, eta berdintasunari dagokionez soilik herrialde aurreratuenen atzetik dago: Finlandia (73,4), Frantzia (74,6), Danimarka (77,5) eta Suedia (83,5).

"Gipuzkoa, Euskal Autonomia Erkidegoa bezala, punta-puntako lurraldea izan da berdintasunerako politiken sustapenean. Hainbat gobernuren bultzada jarraitu eta irmoari esker izan da, baita Gipuzkoako herritarren konpromiso sozial gero eta handiagoari esker ere ", azaldu du Olanok, eta gipuzkoarrek "aitzindari" izaten jarraitzeko duten bokazioa berretsi du, betiere inplikaturako gainerako eragile eta erakundeekin lankidetzan arituz, bereziki udalekin, Emakumearen Euskal Erakundearekin (Emakunde) eta Genero Berdintasunerako Europako Institutuarekin (EIGE).

(informazio +)

> **Europar Batasunak Astigarragako Garraioaren Zentro Integralaren proiektua babestu du eta ia 3 milioi euroko laguntza eman du, "Europa Lotzeko Baliabidea" (CEF) erabilita**

Markel Olano ahaldun nagusiak Astigarragako Garraioaren Zentro Integraleko lanak bisitatu ditu, urtebete barru bukatuko direnak.

Europar Batasunak ia hiru milioi euroko laguntza eman du BIDEGI foru elkarteak Astigarragan eta Oiartzunen egiten ari den Garraioaren Zentro Integrala eraikitzeko. Markel Olano ahaldun nagusiak eta Aintzane Oiarbide Bide Azpiegituretako diputatuak egin dute iragarpena Astigarragako zitaren obretarako. "Europar Batasunak babestu egin du Garraio Zentro Integralaren proiektua, eta 2.759.915 euroko laguntza ematea adostu du", zehaztu du Olanok. "Berrikuntzaren eta Sareen Agentzia Exekutiboarekin (INEA) sinatu ondoren, Bidegik partidaren % 50 jasoko du, eta gainerakoa obra amaitzean".

INEAk "bikaintzat" jo du Bidegik aurkeztutako proiektua, eta adierazi du guztiz bat datorrela CEF (Connecting Europe Facility) deialdiaren helburuekin, hau da, Europa lotzeko mekanismoaren ingelesezko siglekin, EBko Europa barneko garraio-sarerako. "Laguntza ekonomikoa emateko orduan, Europak aintzat hartu du Gipuzkoak oinarritzko sareko Korridore Atlantikoko ibilgailu astunen eskura bi aparkaleku seguru eta babestu jarriko dituela", zehaztu du Olanok. Europa barneko sarea honako hauek osatzen dute: komunikazio-azpiegiturak, errepideak, portuak, aireportuak, trenbideak eta hiri-nodoak, zeinak garrantzi estrategikorik handiena baitute Batasunaren garraio-politikaren helburuak lortzeko, eta Europaren laguntzarekin egindako jarduketan lehentasunezko xede baitira.

"GZlaren plataforma biak (bai Oiartzungoa, bai Astigarragakoa) Europako Batzordearen eskakizunen arabera eta segurtasun eta konektibitate arloan teknologia eta kalitate estandar gorenekin gauzatzen ari dira", azaldu du ahaldun nagusiak.

Aintzane Oiarbidek aurreratu duenez, "Garraio Zentro Integral hori bakarra izango da Euskadin, eta Estatuko handiena, segurtasun eta zerbitzutan urrezko maila duena," Europako estandarren barruan".

(informazio +)

> Ogasuneko foru diputatuak: Gipuzkoako hainbat enpresatan langileek akziodunen partaidetza eskuratu dute, eta enpresa horiek Europak pandemia osterako nahi duen ereduaren adibide argia dira

Jabier Larrañaga Ogasun eta Finantza diputatuak parte-hartzea bultzatzen jarraitzearen aldeko apustua egin zuen urrian, Europak postpandemiarako nahi duen enpresa ereduarekin bat datorrela uste baitu.

Lau urtetan Gipuzkoako 1.159 langilek lortu dute lan egiten duten enpresaren jabetza, Gipuzkoako Batzar Nagusiek onartutako Foru Arauak jasotzen dituen pizgarri fiskalek lagunduta, arlo horretan parte-hartzea sustatzeko. 290 emakume eta 869 gizon dira, eta 232 konpainiaren kapitalean sartu dira, guztira 16,5 milioi euro inbertituz.

Larrañagak azaldu zuenez, urtetik urtera gora egin du pertsonen kopuruak, eta, beraz, neurriaren ibilbidearen balantze oso positiboa egin du. "Langileek parte hartzen duten enpresak hobeto errotuta daude gure lurraldean, eta, gainera, enpresa indartsuagoak, kohesionatuagoak eta lehiakorragoak dira. Egungo krisiaren testuinguruan, Europak pandemiarako nahi duen enpresa-ereduaren adibide argia dira".

(informazio +)

> Asensio foru-diputatuak berretsi egin zuten bere konpromisoa Ingurumenaren Europako Agentziaren irizpideekin, LIFE LEMA europar proiektuarekin eta Surfrider Foundation Europarekin plastikorik gabeko itsasorako

Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen Sailak eta Surfrider Foundation Europe enpresaren Espainiako ordezkariak "kostaldea eta zu" proiektuaren emaitzak ezagutarazi dituzte. Proiektu hori itsas zaborrari buruzko hezkuntza-ekintza da, eta arazo hori herritarrei hurbiltzea du helburu.

Ingurumenean eragiten duen inpaktu handienetako bat itsas ingurunekeko zabor-isurketena da. Arazo global hori areagotzen ari da, eta egoera hori lehengoratzeko neurriak hartu behar dira. Ingurumenaren Europako Agentziaren (EEA) arabera, urtero 10 milioi tona zabor gelditzen dira planetako itsaso eta ozeanoetan. Era berean, kalkulatu da gutxi gorabehera % 80k lehorreko jatorria duela, neurri handi batean kontzientziak publikorik ez dagoelako, eta horrek ibai-ibilguetan amaitzen diren hondakinak kontrolik gabe isurtzea eragiten du, azkenean itsaso eta ozeanoetara iritsiz.

Gipuzkoako Foru Aldundiko Ingurumen Sailak azken hiru urteetan koordinatutako Life LEMA proiektuak erakutsi duen bezala, Bizkaiko Golkoa itsas zaborraz libre ez dago. Oro har, Bizkaiko Golkoaren hegoaldeko egoera kutsadura ertainekotzat jo daiteke, beste itsaso batzuekin alderatuta, hala nola Mediterraneoarekin, non zaborren kutsadura handia den. Hala ere, egungo egoera prebentzio- eta zuzenketa-ekintzak indartzeko adierazle gisa ulertu behar da.

(informazio +)

> **Elgoibarrek eta beste udal batzuek Gobernantzako Bikaintasunaren Europako Zigiluaren erronkari ekin diote EUDEL eta Europako Kontseiluaren bultzadarekin**

Elgoibar ELoGE zigilua lortzen saiatu zen 2017an, eta berriro saiatuko da, zinegotzien eta herritarren ardurapean egindako lanaren ebaluaziotik abiatuta. Gobernantzaren kontzeptua erabili ohi da, baita testuinguru horretan ere, lurraldearen "zuzendaritzaren eta kudeaketaren" kalitatearekin ez ezik, hainbat dimentsiorekin ere lotuta: aurrerapen ekonomikoa, garapen soziala eta erakundeen indartze jasangarriarekin. Gobernuak eta oposizioko zinegotziek eta herritarrek bi galdetegiri erantzun diete. Galdetegi horiek udalaren webgunean daude eskuragarri, eta horien erantzunekin aholkularitza espezializatu batek egin du neurketa. Elgoibarrek Europako Kontseiluak ezarritako mailak gainditzen baditu, Eudel Euskadiko Udalen Elkartek, Kontseiluak egiaztatuta, zigilu gutiziatu hau emango du. Euskadiko beste udal batzuk ere animatu ditu aurreko Eudelek. ELoGEk 12 printzipio neurtzen ditu:

Hauteskunde-prozesuen, ordezkaritza eta partaidetzazko prozesuen kalitatea.

Erantzuteko gaitasuna.

Efizientzia eta eraginkortasuna.

Irekitasuna eta gardentasuna.

Legezketasuna aplikatzea eta zaintzea.

Jokabide etikoa.

Konpetentzia eta gaitasuna.

Berrikuntza eta aldaketarako irekitasuna.

Iraunkortasuna eta epe luzeko ikuspegia.

Finantza-kudeaketa sendoa.

Giza eskubideak, kultura-aniztasuna eta gizarte-kohesioa.

Kontu-ematea.

(informazio +)

> **Gipuzkoako Foru Aldundiak urdinez argiztatu zuen bere jauregia NBERen 75. urteurrena ospatzeko eta bere printzipioen babesa berresteko**

Gipuzkoako Foru Aldundiaren jauregiaren fatxada urdinez argiztatu da, eta keinu horrekin Foru Aldundiak bat egin du NBERen 75. urteurrenaren ospakizunarekin. Efemeride horrekin, besteak beste, Giza Eskubideen, hezkuntza unibertsalaren, pobreziaaren aurkako borrokaren eta genero-berdintasunaren arloetan bultzatutako aurrerapenak aitortzen dira. Horrela, Aldundiak bat egin du UNESCO Etxeak, Euskadiko UNICEF Batzordeak, UNRWA Euskadik eta ACNUR Euskal Batzordeak antolatutako ekimena babestu duten gainerako erakundeekin.

1945eko urriaren 24an, 50 estatuk Nazio Batuen Gutuna sinatu zuten partekatutako arazoei irtenbide komunak aurkitzeko. Gaur egun, aldaketa dramatikoek eta erronka konplexuen, tokiko gobernuen, gizarte zibilaren, enpresen eta pertsona guztien mundu honetan, inoiz baino gehiago behar dugu elkarrekin lan egin, guztiontzako oraina eta etorkizun hobea eraikitzeko. Horrela, Aldundiak herrien arteko elkarriketa babesten du.

Ospakizun honetan, Aldundiak bat egiten du Euskadiko gainerako gizarte-erakundeekin eta erakunde publikoekin, pertsona guztien eta gure planetaren ongizatearekiko konpromiso berritua erakusten baitute: Nazio Batuen Garapen Iraunkorraren 2030 Agendarekin eta bakearen eta berdintasunaren aldeko elkarriketa eta lankidetzarekin.

(informazio +)

KOHESIO POLITIKA

> "Non ikusten duzu Europa Euskadin?" gazteentzako 9. argazki-lehiaketa.

Ekonomia eta Plangintza Zuzendaritzaren ekimenaren asmoa Europa gazteei hurbiltzea da, eta, horretarako, gazteek Europak ingurunearen garapenean egiten duen ekarpenaz duten ikuspegia argazki batean islatzea proposatu da. - Obrak urriaren 23tik azaroaren 23ra bitarte aurkeztu ahal izan dira.

Lehiaketa Instagramen eta Facebook eta Twitter plataformen bitartez egin da. Bertan, interesa duten gazteek beren argazkiak argitaratu eta Europaz duten ikuspegia partekatu ahal izan dute sormenaren bidez.

Horren bidez, besteak beste, Autonomia Erkidego honetako lurraldearen garapen ekonomikoa bultzatzen duten inbertsio-jarduerak, proiektuak eta ekimenak finantzatzen dituen EGEFen eskualde-garapenean parte hartzen dela ezagutarazi nahi zaie gazteei, Europarekin zerikusia duten alderdiekiko interesa piztu nahi da (hurbileko hizkuntza teknologikoa erabiliz), eta sare sozialen erabilera Europako hedabide berri gisa finkatu nahi da.

Argazkiek EGEFen finantzaketa edo Europako beste laguntza batzuk jaso dituzten Euskadiko ekimenak edo proiektuak agertu behar izan dituzte.

Argazkiak www.instagram.com/federeuropaeuskadi webgunean aurkeztu dira 2020ko urriaren 23tik azaroaren 23ra bitarte, biak barne.

Hiru sari eman dira: smartphone bat, smartwatch bat eta bluetooth entzungailu batzuk.

Europak Euskadin duen irudia sustatzea helburu duen ekimen honetan laguntza eta sare bidezko zabalkuntza eskertzen dute bultzatzaileek.

(informazio+ - lehiaketaren oinarriak)

> 23 gaztek lehen sektorean hasiko dituzte enpresa-proiektuak, Aldundiaren eskutik eta Landa Garapenerako Europako Nekazal Funtsaren (LGENF) %80ko ekarpenari esker

Aurten, Gipuzkoako 23 gaztek ekingo diote jarduerari lehen sektorean, Gipuzkoako Foru Aldundiaren babesarekin, Gazte Planaren eskutik; izan ere, 40 urte baino gutxiago dituzten nekazariak enpresa berriak sortzen laguntzeko urteko deialdia da: 17 ustiategi martxan zeudenak iadanik, eta 6k beste berri batzuk irekiko dituzte. Foru erakundeak 906.280 euro bideratu zituen 2020an programa horretara. Programaren helburua da kualifikazioa eta prestakuntza duten gazteak jarduera horretan sartzea, belaunaldien arteko erreleboa erraztuz eta garapena, dibertsifikazioa, enplegua eta enpresen sorrera sustatuz.

"Lehen sektoreak funtsezko zeregina du Europak lehentasunezkoztat jo duen trantsizio berdean: kalitatezko produktu eta lehengaien ekarpenean; landa-ingurunearen biziberritzean, ingurune naturalaren zaintzan eta klima-aldaketaren aurkako borrokan; eta eredu ekonomiko iraunkorrago baterako trantsizioan. Prozesu hori bultzatu behar dugu, politika publikoen bidez jarduera hau profesionalki erakargarria izan dadin lagunduz", adierazi du Xabier Arruti foru zuzendariak.

Laguntzek Europar Batasunaren % 80ko kofinantzaketa dute, LGENF funtsaren bidez. Onuradunak Gaztenek 2015-2020 prozeduran sartuta daude. Prozedura hori Euskadin jarraitzen da, lehen aldiz instalatu nahi duen gazteari laguntzeko, instalazioari izapideak egiteko, egiaztatzeko eta, hala badagokio, laguntza emateko. Horretarako, enpresa-plan bat aurkeztu behar izan dute. Hori guztia jardueraren profesionalizazioan eta lehiakortasunean eragiteko.

(informazio+)

> Eusko Jaurlaritzak eta foru-aldundiek Europar Batasuneko Nekazaritza Politika Bateratuaren beste aurrerakin-sorta bat kudeatuko dute, 20 milioikoa eta 7.000 onuradunentzat.

7.000 abeltzain eta nekazari inguruk jaso ahal izango dituzte, laster, Eusko Jaurlaritzak foru-aldundiekin batera kudeatzen dituen zuzeneko laguntza horiek. Laguntza hauetarako funtsak Euskal Autonomia Erkidegoko Aurrekontu Orokorretan jasotzen dira, eta kudeaketa Eusko Jaurlaritzaren Erakunde Ordaintzaileari dagokio, zeinak bere kontrol-eginkizunen zati bat foru-aldundiei eskuordetzen baitie. Garrantzitsua da azpimarratzea eragile guztien arteko koordinazio hori oinarritzkoa dela funtsen injekzio nabarmen hori sektorerara garaiz eta behar bezala iristeko, atzerapenik gabe, egungo krisialdia gorabehera. Euskadik lanean jarraituko du NPBren subsidiarotasun-eredua eskualdeetara hedatzeko.

Sektoreak egindako eskaeren eta Covid-19ren ziurgabetasunen mende dagoen kanpaina honen berezitasunaren aurrean, Eusko Jaurlaritzak erabaki du Nekazaritza Politika Erkidearen (NPB) 2020ko ekitaldiko zuzeneko laguntzei dagozkien ordainketen % 70eko aurrerakina egitea. Aurrerakin horiek 20 milioi eurora irits daitezke, eta 7.000 eskatzailerentzat izango lirateke, gutxi gorabehera. Horietatik, 5.300 inguruk oinarritzko ordainketaren eta ordainketa berdearen erregimena eskatuko lukete, eta 1.700 inguruk nekazari txikien erregimen sinplifikatua.

(informazio+)

> **Mugaz gaindiko lankidetzaz: Donostiak eta Miarritzek mugikortasun, ekonomia, kultura eta turismo proiektuak partekatu eta definitu dituzte**

Eneko Goia Donostiako alkateak eta Maider Arosteguy Miarritzeko alkateak lan-jardunaldi bat egin dute proiektu estrategiko nagusiak aztertzeko eta mugaz bi aldeetako bi euskal hirien arteko lankidetzak puntuak zehazteko.

Donostia barneko mugikortasun planak eta mugaz haraindiko mugikortasuna izan dira Donostiako eta Miarritzeko ordezkariak arteko agendaren lehen zatia. Hala, Goiak eta Arosteguyk konurbazioen arteko komunikazioa hobetzeko aukerak aztertu dituzte, bereziki Donostiaren eta Miarritzeko Nazioarteko Aireportuaren arteko lotura hobetzeko aukerak.

Bi aldeak bat etorri dira Abiadura Handiko Trenak Donostia eta Irun arteko adarra lotzeko proiektua amaitu eta Frantziako sarearekin lotzen denean izango duen garrantziaren inguruan. Gainera, alkateak Donostiak mugikortasun iraunkorrako baterako bidean dituen planak ezagutzeko aukera izan du, topoa eta hiriko trafiko-fluxuen hobekuntza direla gune nagusiak.

Ekonomia aurreratua izan da bisitaren bigarren zatia. Goiak eta Arosteguyk Miramongo Parke Teknologikoa bisitatu dute, eta bertan hainbat esparrutan garatutako proiektu nagusiak bertatik bertara ezagutzeko aukera izan dute. Hala, Vicomtech, Graphenea, Cidetec, Tecnalia eta Orona bezalako proiektuak ezagutu dituzte. Gainera, bi ordezkariak Basque Culinary Center, Tabakalera eta Kursaal ezagutzeko aukera izan dute.

Eneko Goia Donostiako alkateak azpimarratu du oso garrantzitsua dela hiriarekin lotura estutzea, izan ere, hiri horrekin puntu komun asko ditugu, bai historiari dagokionez, bai gure hiri-errealitateen egungo errealitateari eta gure inguruko errealitateari dagokienez. Horrela, bi hirien arteko lotura hobetzeko aukera aztertzea interesgarria dela uste du, bai errepidez, bai trenez ". Interes komunak ditugun gaietan sakontzeko prest agertu da Goia, "Bi hirien arteko lankidetzak indartu egingo gaituelako eta nazioartean gune interesgarri eta erakargarri gisa proiektatzeko aukera emango digulako".

(informazio+)

EUROPA 2020 ESTRATEGIA

> **Aldundiak EBeko Climate KIC komunitatearekin lankidetzan aritzeko konpromisoa onartu du, klima aldaketaren aurrean "erakustaldi sakonak" egiteko.**

Gipuzkoako Azken Gobernu Kontseiluetako batetan hartutako erabakien artean, "Erakustaldi sakonak" programa garatzeko Climate KICekin sinatu beharreko lankidetzakonpromisoa onartzea zegoen.

Klima-aldaketara bideratutako berrikuntza- edo ezagutza-komunitate hori EITk edo Europako Teknologia Institutuak (Europako Batzordearen mendekoak) bultzatzen du.

Bere webgunean, Climate KICek "sakoneko erakustaldiak" zeri buruzkoak diren azaltzen du. Teknologian zentratutako eta sektoretan banatutako berrikuntza ez da nahikoa hurbiltzen ari tenperatura globala 1,5 gradu murrizteko helburura. Horregatik, Climate KICek metodologia berri bat garatu du, klima aldakorren inpaktuen aurrean deskarbonizazioan eta erresilientzian jauzi masiboak lortzeko. Sakoneko erakustaldiek hainbat erronka sozial jorratzen dituzte modu integratu eta holistikoa. Esate baterako, "Hiri Garbiak eta Osasungarriak" ekimenak hondakinak, mugikortasuna, berokuntza, energia, eraikinak, azpiegitura, erregai-pobrezia, gaitasunak, enpleguak, ongizatea eta abar hartzen ditu kontuan, hiriaren arteko lotura duten erronken multzo gisa.

Metodologiak 4 urrats ditu.

- 1.- Asmoa aztertzea erronkaren jabeekin: mota guztietako eragile europarrekin, eta arloz arlo konpromiso zehatzak lortzea.
- 2.- Esku-hartzeko esparrua, aldaketa-palankak eta berrikuntza traktoreak definitzea.
- 3.- Proiektu eta berrikuntzen portfolio bat osatzea.
- 4.- Elkarrekiko sormeneko zirkuituak etengabe ikasiz elikatzea.

(informazio +)

> **Gipuzkoako Foru Aldundiak herritarrak eta udalerriak klima-aldaketaren aurka borrokatzeko lehiatuko diren liga sortu du**

Gipuzkoako herritarren erdiak oso kezkatuta daude klima aldaketarekin. Ingurumen Sailak egindako pertzepzio-inkesta baten arabera, bi urtetan % 60 igo da klimarekin kezkatuta dauden herritarren kopurua; 2017ko Soziometroaren datuen arabera, klima-aldaketarekin kezkatuta dauden pertsonen datutik, % 28tik, oso edo oso kezkatuta dauden pertsonen % 46ra igaro da.

Gipuzkoarren pertzepzioari buruzko inkestaren aurkezpenarekin, Ingurumen Sailak "klimaren aldeko herritar kopromisodunen Liga" abiarazi du. Proiektu horrek Gipuzkoako herritarrak eta udalak klima-aldaketaren aurkako ekintza praktikoak garatzeko lehia-erronka batean inplikatzeko ditu. Berotegi-efektuko gasen isuriak gehien murrizten dituen ekintza kolektiboa sarituko da, klima-aldaketaren aurkako ekintzak garatzeko diru-laguntzen bidez.

Jose Ignacio Asensio: "Ekintza klimatikoa diseinatzeari begira, jarrera eta pertzepzio sozialak funtsezkoak dira, neurri handi batean beroketa globalaren aurrean gizarte gisa dugun erantzuna baldintzatzen dutelako. Gizarte-pertzepzioari buruzko inkestak herritarrak inplikatzeko eta tokiko ekintzan aurrera egiteko estrategiak eta erronkak diseinatzeko oinarriak ezartzen ditu".

Inkestan nabarmentzen den beste datu bat da inkestatuen % 85ek adierazi dutela neurriren bat hartu dutela klima-aldaketaren aurka borrokatzeko. Proportzio hori oso handia da Europako batez besteko proportzioarekin alderatuz gero (% 49). Etorkizun hurbilean egin diren edo egitea aurreikusten diren ekintza nagusien artean, honako hauek nabarmentzen dira: zaborra bereiztea, erabili eta botatzeko gaien kontsumoa saihestea, etxetresna elektriko eraginkorrak erostea, tokiko establezimenduetan erosteari lehentasuna ematea Internet bidezko erosketen aurrean, tokiko eta hurbileko produktuen aldeko apustua egitea, etxean energia aurrezteko moduari buruzko informazioa ematea edo mugikortasun publikoaren edo oinezkoen aldeko apustua egitea.

(informazio+)

DOKUMENTU INTERESGARRIAK

> Orkestra Lehiakortasunerako Euskal Institutuak egindako txosten baten arabera, koroabirusaren pandemiak eragindako krisiaren ondorioz, EAE susperraldi ekonomikorako lekuri onenean dauden Europako eskualdeen artean dago

Deustuko Unibertsitateari lotuta dagoen Gipuzkoako institutu honek batez ere baloratu du EBk proposatzen dituen trantsizio berde eta digitalen aldeko apustua – horiei lotuta joango baitira berreskuratze-funtsak –, ikerketarako, garapenerako eta berrikuntzarako laguntza-programak eta enpresen kapitalean parte hartzeko funtsa.

Orkestrak euskal planak antzeko ezaugarriak dituzten beste batzuekin alderatu ditu, hala nola Austria Garaiko planekin eta Baden-Württembergeko lander alemaniarrarekin, Frantzia eta Suitzarekin muga egiten duena. Enpresen likideziazko neurrien arloan bat datoz, besteak beste.

Ezaugarri horien artean ere, ekoizpen-espezializazioa eta autonomia politikoa nabarmentzen dira. Euskadin, aipatutako trantsizioak ETEak nagusi dituen ehunarengan aplikatzen ari dira, eta hori faktore positibotzat jotzen da Covid-19 osteko berraktibaziorako.

Orkestrak neurri orokorreki sektorekako neurriak gehitzea gomendatzen du, epe luzera oso kaltetuta dauden esparru ekonomikoak daudelako, ostalaritza edo merkataritza kasu.

Era berean, estatuz azpiko gobernuek beren lurraldeetarako eta estatu eta EB osorako txoke-planak taxutu eta ebaluatzeko duten funtsezko eginkizuna eta arintasuna azpimarratzen ditu, bai eta egoeraren premiari egokitzen zaion lankidetzaren eredu bat ere, estatu bakoitzeko eskumen-egitura zurrunago edo malguagoetatik harago.

(informazio +)

EUROPAKO DEIALDIAK

> Europako Itun Berdearen deialdiak: trantsizio ekologikoa eta digitala: 10 arlo / 20 azpideialdi

- Aurrekontua: 1.000.000.000 €
- EBren Horizon 2020 esparru estrategikoa
- Proposamenak aurkezteko epea: 2021.01.26.
- Proiektuen hasiera: udazkena 2021
- Ezagutza-sistemak
- Itunaren 8 eremu tematiko, azpideialdiak argitaratuta:
 - 1. I+G+b Klima-krisiaren aurka
 - 1.1. Suteak
 - 1.2. Hiriak, gizarte berrikuntza + klima
 - 1.3. Eskualdeko klima erresilientzia
 - 2. Energia garbia, eskuragarria, segurua
 - 2.1. Berriztagarri berriak integratzea
 - 2.2. 100 MW-ko elektrolizagailua: berriztagarrien industrializazioa.
 - 2.3. Transizio berde / energetikoa Afrika
 - 3. Ekonomia garbi/zirkularrerako industria
 - 3.1. Industriaren deskarbonizazioa
 - 3.2. Energia zirkularraren lurralde-hedapena
 - 4. Eraikuntza efizientea (energia / baliabideak)
 - 5. Mugikortasun iraunkorra eta adimentsua
 - 5.1. (Aero)portu berdeak eta multimodalak
 - 6. Baseritik mahairako estrategia
 - 6.1. Berrikuntza sistemikoak
 - 7. Biodibertsitatea eta ekosistemak
 - 7.1. "Zerbitzuak zaharberritzea"
 - 8. Zero kutsadura, ez toxikotasuna
 - 8.1. Osasun / ingurumenerako berrikuntza
 - 8.2. "Araudi – zientzia" toxikotasun konbinatu industrial eta farmazeutikoen aurka

- 2 zeharkako eremuak
 - 9. Ezagutza indartzea
 - 9.1. Ikerketa azpiegiturak
 - 9.2. Eragileentzako eta herritarrentzako produktu eta zerbitzuak: klimaren egokitzapena eta arintzea
 - 10. Herritarren trebakuntza
 - 10.1. Deliberazioa eta partehartzea
 - 10.2. Aldaketa soziokulturala eta portaerarena
 - 10.3. Hezkuntza, herritarren jarduerak

(informazio + – albistea)

(informazio+ – azpideialdiak)

> **Akitania Berria – Euskadi - Nafarroa Euroeskualdeko garapen ekonomikorako eta berrikuntzarako proiektuetarako laguntzen 2. Deialdia**

- Eragile publikoak eta pribatuak
- Balio-kateen sustapena
- Aurrekontua: 400.000 €
- Laguntza: 20.000 €-tik 75.000 €-ra proiektuko
- 6 sektore estrategiko:
 - Aeronautikoa, aeroespaziala, fab. aurreratua
 - Osasuna, Bio-Osasuna
 - Nekazaritza, elikagaigintza
 - Energia berriztagarriak
 - Itsasoko eta itsasertzeko baliabideak
 - Eraikuntza jasangarria, basoa, zura

(informazio +)

“EUROPAKO FUNTSAK GIPUZKOAN” webgunea